

CZĘŚĆ I
WIADOMOŚCI OGÓLNE

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE DO PRAWA MEDYCZNEGO

§ 1. Pojęcie prawa medycznego

Pojęcie **prawa medycznego** pojawia się zarówno w piśmiennictwie prawniczym, jak i medycznym¹. Zauważa się, że coraz więcej kancelarii zajmuje się kwestiami błędów medycznych, a także rośnie świadomość pacjentów w zakresie prawa medycznego.

Prawo medyczne (ang. *medical law*, franc. *droit médicale*, niem. *das Medizinrecht*) w ścisłym znaczeniu (*sensu stricto*) to zbiór przepisów prawnych regulujących prawa i obowiązki pacjenta i personelu medycznego (m.in. pielęgniarki, położnej, lekarza, lekarza dentysty, ratownika) oraz sposób funkcjonowania Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładów opieki zdrowotnej, a także innych podmiotów świadczących usługi medyczne.

Prawo medyczne w znaczeniu szerokim (*sensu largo*) to nie tylko przepisy dotyczące wykonywania poszczególnych zawodów medycznych, ale również przepisy z zakresu innych gałęzi prawnych, np. prawa cywilnego, karnego czy pracy, a odnoszących się do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki (np. art. 192 KK, odpowiedzialność cywilna na gruncie art. 415 KC itp.).

Pierwsze opracowania dotyczące prawa medycznego ukazały się pod koniec XIX w. Były to prace francuskie i belgijskie². Termin „prawo medyczne” upowszechnił się stopniowo dopiero w drugiej połowie XX w. W okresie międzywojennym rozpowszechnionymi terminami także w Polsce były terminy „prawo lekarskie” oraz „prawo sanitarne”. Pierwsze określenie swym zakresem tematycznym traktowało o problematyce praw i obowiązków lekarzy, a jego znaczenie stałe się zmieniało i poszerzało. Terminem „prawo sanitarne” zaś obejmowano regulacje

¹ L. Kubicki, Prawo medyczne – próba ustalenia zakresu, Pr. i Med. 2000, Nr 5, s. 19–26; R. Kubiak, Wprowadzenie do prawa medycznego [w:] R. Kubiak, L. Kubicki (red.), System Prawa Medycznego. Tom I. Pojęcie, źródła i zakres prawa medycznego, Warszawa 2018, s. 36–46; M. Saffjan, L. Bosek (red.), System Prawa Medycznego. Tom I. Instytucje prawa medycznego, Warszawa 2018, s. 3–19.

² M. Mikos, S. Poździejch, Polskie Towarzystwo Prawa Medycznego, Alma Mater 2008, Nr 101, s. 76–78.

prawne dotyczące zdrowotności publicznej, zwalczania chorób zakaźnych oraz nadzór sanitarny.

Merytoryczny i coraz bardziej intensywny rozwój nowej dziedziny prawa nastąpił od 1950 r., najbardziej widoczny był we Francji¹ i Wielkiej Brytanii, a poza Europą – w Stanach Zjednoczonych. W Polsce pierwsze wzmianki o prawie medycznym jako dziedzinie wiedzy prawniczej ukazały się na przełomie lat 20. i 30. XX w. Wtedy opublikowano w czasopismach naukowych pierwsze artykuły poświęcone zagadnieniom z tego zakresu prawa. Pierwszym podręcznikiem, w którym omówione zostały problemy z pogranicza prawa i medycyny, były podręczniki do medycyny sądowej *L. Wachholz* i *J. Olbrychta*². Kolejnym był opublikowany w 1936 r. zbiór przepisów autorstwa *A. Blocha*³. W latach 1919–1939 zostały przyjęte w Polsce zasadnicze unormowania legislacyjne w zakresie prawa medycznego, z których wiele miało charakter prekursorski.

Pierwszym polskim opracowaniem dotyczącym prawa medycznego była książka *T. Cypriana* i *P. Aslanowicza*⁴, wydana w 1949 r. W 1968 r. ukazała się publikacja *M. Sośniaka*⁵, w której omówione zostały m.in. podstawy i rodzaje cywilnej odpowiedzialności lekarskiej, obowiązki lekarza związane z podjęciem zabiegu leczniczego, błąd lekarski, dochowanie tajemnicy lekarskiej, podtrzymywanie życia i przeszczepy oraz eutanazja. Na wymienienie zasługują również opracowania profesora Uniwersytetu Warszawskiego *J. Sawickiego*⁶. Od lat 60. XX w. w pismach prawniczych (Państwo i Prawo, Prawo Medyczne, Prokuratura i Prawo) coraz częściej były publikowane w szerszym rozmiarze i zakresie artykuły naukowe wybitnych znawców tej problematyki, m.in. *M. Nesterowicza*, *L. Kubickiego*, *E. Zielińskiej* i wielu innych. Jedną z pierwszych monografii – ukazała się pod koniec lat 80. XX w. – jest monografia *A. Zolla*⁷. Jedno z ostatnich wydań ukazało się w 1988 r. Autor omówił wówczas w publikacji cztery rodzaje błędów lekarskich (diagnostyczne, terapeutyczne, techniczne i organizacyjne), które zilustrował licznymi przykładami z orzecznictwa. W 1994 r. ukazała się książka *M. Nesterowicza*, która w ciągu 22 lat doczekała się dziesięciu wznowień uwzględniających poszerzenie i uaktualnienie publikacji⁸. Ważny wkład w rozwój prawa medycznego w Polsce wniosła monografia *M. Saffjana*⁹.

¹ We Francji jednym z wcześniejszych opracowań była książka *R. Savatier*, *Traite de droit medical* (Zarys prawa medycznego), Paris 1956.

² *L. Wachholz*, *J. Olbrycht*, *Medycyna kryminalna*, Warszawa–Kraków–Lublin–Łódź–Paryż–Poznań–Wilno–Zakopane 1924; *L. Wachholz*, *Medycyna sądowa*, Warszawa 1933.

³ *A. Bloch*, *Prawo lekarskie. Komentarz*, Kraków 1936.

⁴ *T. Cyprian*, *P. Aslanowicz*, *Karna i cywilna odpowiedzialność lekarza. Zbiór zagadnień prawnych*, Kraków 1949.

⁵ *M. Sośniak*, *Cywilna odpowiedzialność lekarza*, Warszawa 1968.

⁶ *J. Sawicki*, *Błąd sztuki przy zabiegu leczniczym w prawie karnym, doktrynie i orzecznictwie*, Warszawa 1965; *tenże*, *Przymus leczenia i eksperyment lekarski w świetle prawa*, Warszawa 1964; *tenże*, *Przymus leczenia, eksperyment, udzielanie pomocy i przeszczep w świetle prawa*, Warszawa 1966.

⁷ *A. Zoll*, *Odpowiedzialność karna lekarza za niepowodzenie w leczeniu*, Warszawa 1988.

⁸ *M. Nesterowicz*, *Prawo medyczne*, Toruń 2013.

⁹ *M. Saffjan*, *Prawo i medycyna. Ochrona praw jednostki a dylematy współczesnej medycyny*, Warszawa 1998.

Prawo medyczne ma stosunkowo krótką historię, ale w ostatnich latach obserwować można dość intensywny rozwój tej dziedziny. Na wielu uczelniach na wydziałach prawa działają jednostki naukowe (katedry lub zakłady) specjalizujące się w prawie medycznym, na kilku istnieje również możliwość kształcenia podyplomowego w tej dziedzinie. Zarówno personel medyczny, jak i prawnicy mają możliwość uczestniczenia w coraz liczniejszych szkoleniach i konferencjach z prawa medycznego.

Rozwój prawa medycznego możliwy jest dzięki zmianie, jaka nastąpiła w ostatnich dziesięcioleciach w działaniach medycznych i relacjach lekarz – pacjent. Współczesna medycyna nie jest jak kiedyś zorientowana na chorobę (*krankheitsorientiert*), ale na pacjenta (*patientenorientiert*)¹. Obecnie leczy się nie chorobę, ale chorego, a więc lekarz ma do czynienia nie z chorym organem, ale z chorym pacjentem. Takie podejście należy już do medycznych standardów. **Model paternalistyczny**, który przez wieki funkcjonował w medycynie, polegał na tym, że w relacji lekarz specjalista – pacjent podmiotem dominującym był lekarz, miał on wszelkie kompetencje odnośnie do podejmowania istotnych decyzji dotyczących zdrowia i życia pacjenta. Obecnie w relacjach tych dominuje **model partnerski**, funkcjonujący na zasadzie pełnej autonomii pacjenta. Lekarz jest profesjonalnym partnerem pacjenta, który po jego zbadaniu ma obowiązek poinformowania go o stanie zdrowia. Dziś decyzja o dalszym leczeniu należy do pacjenta, a nie do lekarza. Pacjent ma prawo sam o sobie decydować.

Prawo medyczne powinno określać dość szczegółowo:

- 1) przesłanki dopuszczalności wykonywania przez określone osoby profesjonalnego udzielania świadczeń zdrowotnych;
- 2) granice i kompetencje samorządów zawodowych;
- 3) formy, w jakich mogą być wykonywane zawody lekarza, pielęgniarki, i zakres wykonywania tych zawodów;
- 4) wykonywanie zabiegów (np. eksperyment, klonowanie, zabiegi kosmetyczne, transplantacja, aborcja);
- 5) przymus w leczeniu, zwłaszcza w leczeniu psychiatrycznym, chorób zakaźnych, uzależnień;
- 6) finansowanie i odpłatność świadczeń zdrowotnych;
- 7) odpowiedzialność zawodową.

Odpowiedzialność cywilna, karna, pracownicza nie należą do dziedziny prawa medycznego *sensu stricto*, lecz odpowiednio do prawa cywilnego, karnego i pracy.

¹ Zob. E. Schockenhoff, Zur Lüge verdammt? Politik, Medien, Medizin, Justiz, Wissenschaft und die Ethik der Wahrheit, Freiburg–Basel–Wien 2000, s. 451; Autonomia pacjenta *versus* autonomia lekarza. Dylematy moralne w kontekście roszczeń pacjenta w sytuacji zagrożenia życia. Materiały z Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Medycyna – nauką czy miejscem spełniania życzeń pacjenta”, Warszawa 17–18.4.2008 r., <http://www.prawoimedycyna.pl> (dostęp: 21.6.2021 r.).

ROZDZIAŁ II

WYKONYWANIE ZAWODU MEDYCZNEGO

§ 2. Pojęcie zawodu

Do zawodów medycznych odnosi się rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 7.8.2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania¹. Klasyfikacja zgodnie z § 2 tego rozporządzenia jest stosowana w zakresie:

- 1) pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego;
- 2) szkolenia zawodowego;
- 3) gromadzenia danych do określania polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego;
- 4) prowadzenia badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Klasyfikacja została opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-88, przyjętego w grudniu 2007 r. na trójstronnym Spotkaniu Ekspertów ds. Statystyki Pracy dotyczącym aktualizacji Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów (ISCO), zwołanym przez Organ Wykonawczy Międzynarodowego Biura Pracy (ILO) zgodnie z postanowieniami rezolucji z 2003 r. z XVII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy (ICLS). Zasadniczy układ klasyfikacji, kryteria klasyfikacyjne oraz system kodowy przyjęto zgodnie z Międzynarodowymi Standardami ISCO-08. Struktura klasyfikacji oparta jest na systemie pojęć, z których najważniejsze to „zawód”, „specjalność”, „umiejętności” oraz „kwalifikacje zawodowe”.

¹ Tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 227 ze zm.; rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 36 ust. 8 ustawy z 20.4.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1100 ze zm.).

Zawód zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

Specjalność jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność określono zaś jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), przez kwalifikacje zawodowe natomiast rozumiane są zasoby wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Specjalizację kwalifikacji zdefiniowano przez rodzaj koniecznej wiedzy czy umiejętność posługiwania się określonymi urządzeniami i narzędziami lub przez rodzaj stosowanych materiałów czy produkowanych wyrobów albo rodzaj świadczonych usług.

Posługując się wyżej wymienionym rozporządzeniem, należy przyjąć, że ilekroć w aktach prawnych pojawia się niezdefiniowane pojęcie zawodów medycznych, należy mieć na uwadze zawody ujęte w klasyfikacji powyższego rozporządzenia.

Tab. 1. Struktura klasyfikacji zawodów i specjalności w zakresie ochrony zdrowia

221	Lekarze
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia
221101	Lekarz
221102	Lekarz ze specjalizacją I stopnia
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
221201	Lekarz – specjalista alergologii
221202	Lekarz – specjalista anestezjologii i intensywnej terapii
221203	Lekarz – specjalista angiologii
221204	Lekarz – specjalista audiologii i foniatrii
221205	Lekarz – specjalista balneologii i medycyny fizykalnej
221206	Lekarz – specjalista chirurgii dziecięcej
221207	Lekarz – specjalista chirurgii klatki piersiowej
221208	Lekarz – specjalista chirurgii naczyniowej

221209	Lekarz – specjalista chirurgii ogólnej
221210	Lekarz – specjalista chirurgii onkologicznej
221211	Lekarz – specjalista chirurgii plastycznej
221212	Lekarz – specjalista chirurgii szczękowo-twarzowej
221213	Lekarz – specjalista chorób płuc
221214	Lekarz – specjalista chorób wewnętrznych
221215	Lekarz – specjalista chorób zakaźnych
221216	Lekarz – specjalista dermatologii i wenerologii
221217	Lekarz – specjalista diabetologii
221218	Lekarz – specjalista diagnostyki laboratoryjnej
221219	Lekarz – specjalista endokrynologii
221220	Lekarz – specjalista epidemiologii
221221	Lekarz – specjalista farmakologii klinicznej
221222	Lekarz – specjalista gastroenterologii
221223	Lekarz – specjalista genetyki klinicznej
221224	Lekarz – specjalista geriatрії
221225	Lekarz – specjalista ginekologii onkologicznej
221226	Lekarz – specjalista hematologii
221227	Lekarz – specjalista hipertensjologii
221228	Lekarz – specjalista immunologii klinicznej
221229	Lekarz – specjalista kardiochirurgii
221230	Lekarz – specjalista kardiologii
221231	Lekarz – specjalista kardiologii dziecięcej
221232	Lekarz – specjalista medycyny nuklearnej
221233	Lekarz – specjalista medycyny paliatywnej
221234	Lekarz – specjalista medycyny pracy
221235	Lekarz – specjalista medycyny ratunkowej
221236	Lekarz – specjalista medycyny rodzinnej
221237	Lekarz – specjalista medycyny sądowej
221238	Lekarz – specjalista medycyny sportowej
221239	Lekarz – specjalista medycyny transportu
221240	Lekarz – specjalista mikrobiologii lekarskiej

221241	Lekarz – specjalista nefrologii
221242	Lekarz – specjalista neonatologii
221243	Lekarz – specjalista neurochirurgii
221244	Lekarz – specjalista neurologii
221245	Lekarz – specjalista neurologii dziecięcej
221246	Lekarz – specjalista neuropatologii
221247	Lekarz – specjalista okulistyki
221248	Lekarz – specjalista onkologii i hematologii dziecięcej
221249	Lekarz – specjalista onkologii klinicznej
221250	Lekarz – specjalista ortopedii i traumatologii narządu ruchu
221251	Lekarz – specjalista otorynolaryngologii
221252	Lekarz – specjalista otorynolaryngologii dziecięcej
221253	Lekarz – specjalista patomorfologii
221254	Lekarz – specjalista pediatrii
221255	Lekarz – specjalista położnictwa i ginekologii
221256	Lekarz – specjalista psychiatrii
221257	Lekarz – specjalista psychiatrii dzieci i młodzieży
221258	Lekarz – specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej
221259	Lekarz – specjalista radioterapii onkologicznej
221260	Lekarz – specjalista rehabilitacji medycznej
221261	Lekarz – specjalista reumatologii
221262	Lekarz – specjalista seksuologii
221263	Lekarz – specjalista toksykologii klinicznej
221264	Lekarz – specjalista transfuzjologii klinicznej
221265	Lekarz – specjalista transplantologii klinicznej
221266	Lekarz – specjalista urologii
221267	Lekarz – specjalista urologii dziecięcej
221268	Lekarz – specjalista zdrowia publicznego
221269	Lekarz – specjalista chorób płuc dzieci
221270	Lekarz – specjalista endokrynologii ginekologicznej i rozrodczości
221271	Lekarz – specjalista endokrynologii i diabetologii dziecięcej
221272	Lekarz – specjalista gastroenterologii dziecięcej

221273	Lekarz – specjalista intensywnej terapii
221274	Lekarz – specjalista medycyny lotniczej
221275	Lekarz – specjalista medycyny morskiej i tropikalnej
221276	Lekarz – specjalista nefrologii dziecięcej
221277	Lekarz – specjalista pediatrii metabolicznej
221278	Lekarz – specjalista perinatologii
221290	Pozostali lekarze specjaliści
222	Pielęgniarki
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
222101	Pielęgniarka
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty
222201	Pielęgniarka – specjalista organizacji i zarządzania
222202	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki
222203	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa chirurgicznego
222204	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa diabetologicznego
222205	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa epidemiologicznego
222206	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa geriatrycznego
222207	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego
222208	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa nefrologicznego
222209	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa neonatologicznego
222210	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa neurologicznego
222211	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa onkologicznego
222212	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa operacyjnego
222213	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej
222214	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa opieki paliatywnej
222215	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa pediatrycznego
222216	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa psychiatrycznego
222217	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa ratunkowego
222218	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa rodzinnego
222219	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania
222220	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa w ochronie zdrowia pracujących
222221	Pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa zachowawczego

222222	Pielęgniarka – specjalista promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
222290	Pozostałe pielęgniarki z tytułem specjalisty
223	Położne
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
223101	Położna
2232	Położne z tytułem specjalisty
223201	Położna – specjalista organizacji i zarządzania
223202	Położna – specjalista pielęgniarstwa epidemiologicznego
223203	Położna – specjalista pielęgniarstwa ginekologicznego
223204	Położna – specjalista pielęgniarstwa neonatologicznego
223205	Położna – specjalista pielęgniarstwa położniczego
223206	Położna – specjalista pielęgniarstwa rodzinnego
223207	Położna – specjalista promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
223290	Pozostałe położne z tytułem specjalisty
224	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego
2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego
224001	Specjalista do spraw ratownictwa medycznego
226	Lekarze dentyści
2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia
226101	Lekarz dentysta
226102	Lekarz dentysta ze specjalizacją I stopnia
2262	Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
226201	Lekarz dentysta – specjalista chirurgii stomatologicznej
226202	Lekarz dentysta – specjalista chirurgii szczękowo-twarzowej
226203	Lekarz dentysta – specjalista epidemiologii
226204	Lekarz dentysta – specjalista ortodoncji
226205	Lekarz dentysta – specjalista periodontologii
226206	Lekarz dentysta – specjalista protetyki stomatologicznej
226207	Lekarz dentysta – specjalista stomatologii dziecięcej
226208	Lekarz dentysta – specjalista stomatologii zachowawczej z endodoncją
226209	Lekarz dentysta – specjalista zdrowia publicznego
226290	Pozostali lekarze dentyści specjaliści

227	Diagności laboratoryjni
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
227101	Diagnosta laboratoryjny
2272	Diagności laboratoryjni specjaliści
227201	Diagnosta laboratoryjny – specjalista cytomorfologii medycznej
227202	Diagnosta laboratoryjny – specjalista epidemiologii
227203	Diagnosta laboratoryjny – specjalista laboratoryjnej diagnostyki medycznej
227204	Diagnosta laboratoryjny – specjalista laboratoryjnej genetyki sądowej
227205	Diagnosta laboratoryjny – specjalista laboratoryjnej genetyki medycznej
227206	Diagnosta laboratoryjny – specjalista laboratoryjnej hematologii medycznej
227207	Diagnosta laboratoryjny – specjalista laboratoryjnej immunologii medycznej
227208	Diagnosta laboratoryjny – specjalista laboratoryjnej parazytologii medycznej
227209	Diagnosta laboratoryjny – specjalista laboratoryjnej toksykologii medycznej
227210	Diagnosta laboratoryjny – specjalista laboratoryjnej transfuzjologii medycznej
227211	Diagnosta laboratoryjny – specjalista mikrobiologii medycznej
227212	Diagnosta laboratoryjny – specjalista zdrowia publicznego
227213	Diagnosta laboratoryjny – specjalista zdrowia środowiskowego
227214	Diagnosta laboratoryjny – specjalista laboratoryjnej toksykologii sądowej
227290	Pozostali diagności laboratoryjni specjaliści
228	Farmaceuci
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
228101	Farmaceuta
2282	Farmaceuci specjaliści
228201	Farmaceuta – specjalista analityki farmaceutycznej
228202	Farmaceuta – specjalista bromatologii
228203	Farmaceuta – specjalista farmacji aptecznej
228204	Farmaceuta – specjalista farmacji klinicznej
228205	Farmaceuta – specjalista farmacji przemysłowej
228206	Farmaceuta – specjalista farmacji szpitalnej
228207	Farmaceuta – specjalista farmakologii
228208	Farmaceuta – specjalista leku roślinnego
228209	Farmaceuta – specjalista mikrobiologii i biotechnologii farmaceutycznej

228210	Farmaceuta – specjalista toksykologii
228211	Farmaceuta – specjalista zdrowia publicznego
228212	Farmaceuta – specjalista zdrowia środowiskowego
228290	Pozostali farmaceuci specjaliści
229	Inni specjaliści ochrony zdrowia
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska
229101	Inspektor dozoru jądrowego
229102	Specjalista promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
229103	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy
229104	Specjalista zdrowia publicznego
229105	Specjalista zdrowia środowiskowego
229106	Rzeczoznawca do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy
229190	Pozostali specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska
2292	Fizjoterapeuci
229201	Fizjoterapeuta
229202	Specjalista fizjoterapii
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia
229301	Specjalista do spraw dietetyki
229302	Specjalista żywienia człowieka
229390	Pozostali dietetycy i specjaliści do spraw żywienia
2294	Audiofonolodzy i logopedzi
229401	Audiofonolog
229402	Logopeda
229403	Neurologopeda
229404	Surdologopeda
229490	Pozostali audiofonolodzy i logopedzi
2295	Optometryści
229501	Optometrysta
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani
229901	Epidemiolog
229902	Koordynator badań klinicznych

229903	Kosmetolog
229904	Osoba wykwalifikowana w przemyśle farmaceutycznym
229905	Psychoterapeuta
229906	Specjalista psychoterapii uzależnień
229907	Specjalista terapii uzależnień
229908	Toksikolog
229909	Psychoonkolog
229910	Psychotraumatolog
229911	Specjalista radiofarmacji
229912	Specjalista inżynierii medycznej
229913	Elektroradiolog
229914	Specjalista do spraw techniki dentystycznej
229990	Pozostali specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani

Źródło: załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 7.8.2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 227 ze zm.).

W rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 DziałLeczU **osobą wykonującą zawód medyczny** jest osoba, która na podstawie odrębnych przepisów uprawniona jest do udzielania świadczeń zdrowotnych, oraz osoba legitymująca się nabyciem fachowych kwalifikacji do udzielenia świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub w określonej dziedzinie medycyny.

Pracownikiem medycznym jest osoba, która posiada wykształcenie lekarskie, pielęgniarckie, położnicze lub inne medyczne w zakresie podstawowym oraz uprawnienia do wykonywania praktyki zawodowej w swoim kraju¹.

¹ G. Rogala-Pawelczyk, Odpowiedzialność prawna za zespołowe działania medyczne, a w szczególności wzajemne relacje odpowiedzialności lekarzy i pielęgniarek, wykład w ramach Podyplomowego Studium Prawa Medycznego, Bioetyki i Socjologii Medycyny na Uniwersytecie Warszawskim z 6.3.2010 r.; R. Kubiak, Pojęcie zawodu medycznego [w:] R. Kubiak, L. Kubicki (red.), System Prawa Medycznego. Tom I. Pojęcie, źródła i zakres prawa medycznego, Warszawa 2018, s. 177.

